

න්‍යෂ්ටික ආපදා අවස්ථාවකදී ඔබ කළ යුත්තේ කුමක්ද?

ලෝක වාසි සියළු ජීවීන්ට උරුම වූවකි ආපදා. ආපදා නිසා මිනිසාට හා දේපල වලට සිදුවන හානි පිළිබඳව දිනපතා අපට අසන්නට ලැබේ. ආපදා යනු හදිසියේ ඇති වන විනාශකාරී සංසිද්ධි යයි කෙටියෙන් හැඳින්විය හැකිය.

ආපදාවන් ස්වභාවිකව මෙන්ම කෘතිමවද ඇති විය හැකිය. සුළි සුළං, ගිනි කඳු පිපිරීම්, ගංවතුර ගැලීම්, සුළි කුණාටු, සුනාමි හා භූමි කම්පා යනාදිය ස්වභාවිකව හට ගන්නා ආපදා වේ.

ගුවන් යානා අනතුරු, දුම්රිය අනතුරු, පතල් ආශ්‍රිතව සිදුවන අනතුරු, කර්මාන්ත ශාලා ආශ්‍රිත අනතුරු, ගිනි ගැනීම්, න්‍යෂ්ටික බලාගාර අනතුරු ආදිය කෘතීම අනතුරු හෙවත් මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් නිසා හටගන්නා ආපදා වශයෙන් සඳහන් කළ හැකිය.

ආපදා තත්වයන්ට මුහුණ දෙන මහජනතාව ශාරීරික මෙන්ම මානසික පීඩාවන්ට ගොදුරු වන අතර පරිසරය හා දේපල විනාශ වීමද සිදු වේ.

අපදා පිළිබඳ මනා අවබෝදයක් ඇති කර ගැනීම මගින් අපදාවකින් සිදුවන හානිය අවම කර ගත හැකිය. වසර 2004 දී අප රටට බලපෑ සුනාමි තත්වය හේතුවෙන් 40, 000 ක් පමණ ජනතාව මිය යාමට හේතු වූයේ ඒ පිළිබඳව කිසිදු අවබෝදයක් නොතිබුන බැවිනි. එහෙත් මේ වන විට වෙරළ බඩ ජීවත් වන ජනතාව සුනාමි පිළිබඳව හොඳින් දැනුවත් වී ඇත. එමෙන්ම සුනාමි තත්වයකදී මහජනතාව ක්‍රියා කළයුතු ආකාරය පිළිබඳව රජය මගින් ද බොහෝ වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කරමින් සිටී.

ලෝකයේ බොහෝ රටවල න්‍යෂ්ටික බලාගාර වල සිදුවන අනතුරු පිළිබඳව අප අසා ඇති මුත් ඒ පිළිබඳව ලංකා වාසි අප හට එතරම් අවබෝදයක් නොමැත. වසර 2011 දී ජපානයේ ෆුකුෂිමා ප්‍රදේශයේ න්‍යෂ්ටික බලාගාර අනතුරක් සිදු වූ බවත් ඒ මගින් එහි වෙසෙන ජනතාවට කිසියම් බලපෑමක් සිදු වූ බවත් අප මාධ්‍ය මගින් අසා දැන ඇත්තෙමු.

ශ්‍රී ලංකාව සතු න්‍යෂ්ටික බලාගාර නොමැති වුවත් අසල්වැසි රටවල ඇති න්‍යෂ්ටික බලාගාර වල අනතුරක් සිදු වුවහොත් එවැනි අවස්ථාවකදී ක්‍රියා කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳවද අපි දැනුවත්ව සිටිය යුතුය.

න්‍යෂ්ටික අනතුරු පිළිබඳව හොඳින් දැනුවත් වීම මගින් න්‍යෂ්ටික ආපදා පිළිබඳව අප සතුව ඇති දුර්මත දුරු කර ගැනීමටත් අනතුරක් සිදු වුවහොත් ඉන් සිදුවන බලපෑම අවම කර ගැනීමටත් හැකි වන්නේය.

න්‍යෂ්ටික ආපදා පිළිබඳ දැනුවත් වීම

න්‍යෂ්ටික ආපදා පිළිබඳව දැනුවත් වීම සඳහා මුලින්ම විකිරණ හා විකිරණශීලී මූලද්‍රව්‍ය පිළිබඳව මූලික අවබෝධයක් ලබා ගත යුතු වේ.

විකිරණ යනු....

විකිරණ යනු ශක්තිය ගමන් ගන්නා එක් ආකාරයකි.

ගුවන් විදුලි තරංග, රූපවාහිනී තරංග, දෘෂ්‍ය ආලෝකය වැනි තරංගද , ඇල්ෆා, බීටා ආදී අණු-පරමාණුක අංශුන් ද විකිරණ වලට උදාහරණ කීපයකි.

මේ අතරින් ඉවත් වීදුලි තරංග , රූපවාහිනී තරංග, දෘෂ්‍ය ආලෝකය මිනිසාට හිතකර විකිරණ වන අතර, ඇල්ෆා, බීටා , ගැමා , එක්ස් කිරණ ආදිය මිනිස් සිරුරට හානියක් සිදුවිය හැකි විකිරණ ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇත. ජීව පටක වලට හානි ගෙන දෙන විකිරණ අයනීකාරක විකිරණ යනුවෙන්ද හැඳින්වේ.

අයනීකාරක විකිරණ.....

ඇල්ෆා, බීටා , ගැමා , එක්ස් ආදී විකිරණ වලට ජීවී පටක විනිවිද යා හැකි අතර එසේ වීමේදී ජීවී පටක පිලිස්සීමකට භාජනය විය හැකිය.

අයනීකාරක විකිරණ මුක්ත වන්නේ විකිරණශීලී මූලද්‍රව්‍ය වලිනි. විකිරණශීලී මූලද්‍රව්‍ය අප පරිසරයේ ස්වභාවිකව පවතින අතර (උදා: යුරේනියම්, තෝරියම්) කෘතීමවද නිපදවිය හැක. එක්ස් කිරණ මිනිසා විසින් කෘතීමව නිපදවා ගන්නා විකිරණ විශේෂයකි.

අප පරිසරයේ සිටින සියලුම ජීවීන් පසෙහි පවතින හා අභ්‍යවකාශය හරහා එන ස්වභාවික විකිරණ වලට නිරන්තරයෙන් ගොදුරු වී සිටී. මෙය ස්වභාවික තත්වයකි.

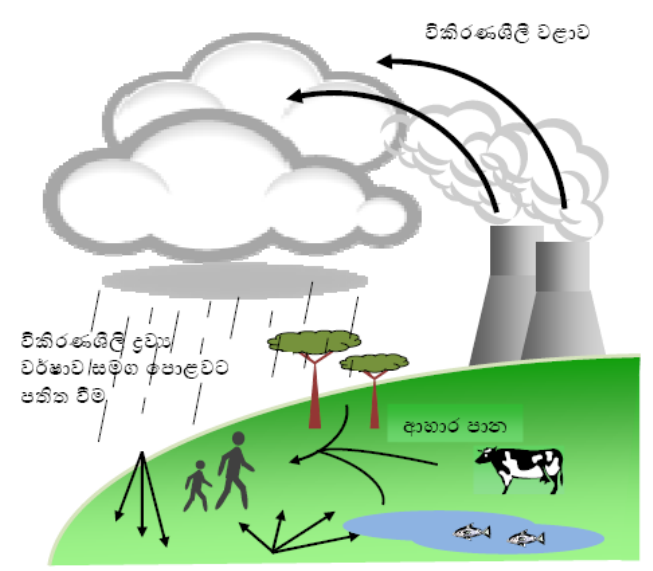
අයනීකාරක විකිරණ මිනිස් පටක වලට අහිතකර වුවත් මිනිසාට ප්‍රයෝජනවත් ලෙස යොදා ගන්නා අවස්ථා බොහෝය. උදා: රෝග නිධාන පරීක්ෂණ සඳහා යොදා ගන්නා එක්ස් කිරණ, පිළිකා රෝග නිවාරණය සඳහා යොදා ගන්නා ගැමා කිරණ

න්‍යෂ්ටික බලාගාරවල ඇති න්‍යෂ්ටික ප්‍රතික්‍රියාකාරක තුළ සිදුකෙරෙන ප්‍රතික්‍රියාවලදී විකිරණශීලී මූලද්‍රව්‍ය විශාල වශයෙන් නිපදවේ.

න්‍යෂ්ටික ආපදාවක් යනු කුමක්ද?

න්‍යෂ්ටික ප්‍රතික්‍රියාකාරකවලින් අනපේක්ෂිත ලෙස විකිරණශීලී ද්‍රව්‍ය පරිසරයට නිදහස් වීමයි.

මෙම විකිරණශීලී ද්‍රව්‍ය සුළං ධාරා ඔස්සේ වායු ගෝලය පුරා පැතිරී යන අතර නැවත පොළොවට පතිත වීමෙන් පරිසරය අපවිත්‍ර වීමත් එමගින් මිනිසුන්, ගස් වැල් ඇතුළු සියලුම ජීවීන් විකිරණ වලට නිරාවරණය වීමත් සිදුවේ. මෙය න්‍යෂ්ටික ආපදා තත්වයක් ලෙස හැඳින් වේ.

අයණිකාරක විකිරණ මගින් මිනිසාට ඇතිවිය හැකි සෞඛ්‍ය බලපෑම

මෙය නිරාවරණය වන විකිරණ ප්‍රමාණය අනුව තීරණය වේ.

අධික ලෙස අයණිකාරක විකිරණයට නිරාවරණය වීම නිසා සෞඛ්‍ය ගැටළු ඇති වීමේ සම්භාවිතාවක් ඇත.

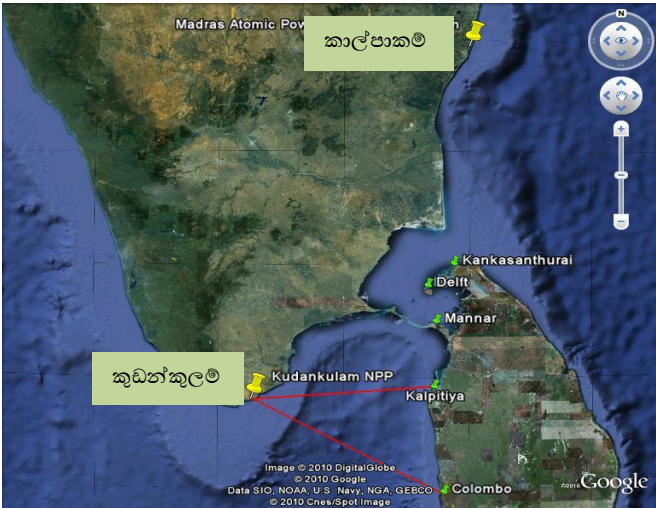
න්‍යෂ්ටික ආපදාවකදී පතිත වන විකිරණශීලී ද්‍රව්‍ය හෝ ඉන් නිකුත් වන විකිරණ මිනිස් පංචේන්ද්‍රියයන්ට හසු නොවේ. උපකරණ මගිනි එවැනි තත්වයක් අනාවරණය කර ගන්නේ විශේෂිත.

ශ්‍රී ලංකා වාසී අපට ඇතිවන බලපෑම

මේවන විට ශ්‍රී ලංකාවේ න්‍යෂ්ටික ප්‍රතික්‍රියාකාරක කිසිවක් ඉදිකර නොමැති බැවින් ශ්‍රී ලංකා වාසී අපට එවැනි න්‍යෂ්ටික ආපදාවක් ඇති විය හැක්කේ අසල්වැසි රටවල පිහිටි න්‍යෂ්ටික බලාගාර තුළ අනතුරක් සිදු වුවහොත් පමණි .

එසේ වුවද එම බලාගාර අප රටේ සිට පිහිටා ඇති දුර සැලකීමේදී එවැනි න්‍යෂ්ටික අනතුරක් සිදු වුවහොත් අප රටේ ජනතාවට ඇති විය හැකි බලපෑම ඉතා අල්පය. බලපෑම රඳා පවතින්නේ සුළඟේ දිශාව, සුළඟේ වේගය, වර්ෂා පතනය හා විකිරණශීලී ද්‍රව්‍ය පරිසරයට නිදහස් වූ ප්‍රමාණය යනාදී කරුණු මතය.

අප රටට ආසන්නව පිහිටා ඇති න්‍යෂ්ටික බලාගාර

කුඩන්කුලම් බලාගාරය - ශ්‍රී ලංකාවේ සිට ඇති කෙටිම දුර 220 km යි
කාල්පාකම් බලාගාරය - ශ්‍රී ලංකාවේ සිට ඇති කෙටිම දුර 360 km යි

න්‍යෂ්ටික ආපදා අවස්ථාවකදී ක්‍රියාත්මක වන ආයතන

ශ්‍රී ලාංකික ජනතාව හා පරිසරය අහිතකර අයණිකාරක විකිරණවලින් ආරක්ෂා කරගැනීම සම්බන්ධ වගකීම පැවරී තිබෙන්නේ ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක ශක්ති අධිකාරියටයි .

පරමාණුක ශක්ති අධිකාරිය න්‍යෂ්ටික ආපදා සම්බන්ධව මෙරට විශේෂඥ ආයතනයි .න්‍යෂ්ටික ආපදා තත්වයකදී ක්‍රියාත්මක වීම සඳහා පරමාණුක ශක්ති අධිකාරිය, **ජාතික ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය** හා එක්ව ආපදා කළමනාකරණ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

න්‍යෂ්ටික ආපදාවක් හඳුනා ගැනීම, ඉන් පරිසරයට හා මහජනතාවට සිදුවන බලපෑම තක්සේරු කිරීම, එවැනි අවස්ථාවකදී මහජනතාවට ඉන් ආරක්ෂා වීම සඳහා උපදෙස් දීම, යනාදිය මෙම වැඩසටහනට ඇතුළත්ය.

න්‍යෂ්ටික ආපදා අවස්ථාවකදී ජනතාව පිළිපැදිය යුතු වන්නේ පරමාණුක ශක්ති අධිකාරිය සහ ජාතික ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය මගින් ලබා දෙන උපදෙස් පමණි.

න්‍යෂ්ටික ආපදා අවස්ථාවකදී ඔබ කලයුත්තේ කුමක්ද?

1. කලබල නොවන්න.
2. රූපවාහිනී, ගුවන් විදුලි ආදී මාධ්‍ය භරණ **පරමාණුක ශක්ති අධිකාරිය හෝ ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය** මගින් ප්‍රචාරය කෙරෙන උපදෙස් වලට අවධානය යොමු කරන්න. එම උපදෙස් අනුගමනය කරන්න.

ඉහත ආයතන මගින් උපදෙස් ලැබුණොත් පමණක් පහත සඳහන් දෑ අනුගමනය කරන්න.

- ➡ නිවෙස්, සේවා ස්ථාන හෝ වෙනත් ගොඩනැගිලි තුළට ගොස් නැවත දැනුම් දෙන තුරු රැඳී සිටින්න.
- ➡ හැකි තාක් දොර ජනෙල් වසා තබන්න.
- ➡ ක්‍රීඩා ගමනාගමනය ,වැනි එලිමහන් ක්‍රියාකාරකම් වලින් වැළකී සිටින්න.
- ➡ ආහාර, ජල ටැංකි, ලීං ආවරණය කරන්න.
- ➡ එසේ ආවරණය කරන ලද එළවළු, පළතුරු, ජලය වැනි ආහාර පාන පමණක් භාවිතා කරන්න.

- ➡ එසේ නොමැති ආහාර භාවිතා කරන්නේ නම් ඒවා ගලා යන පිරිසිදු ජලයෙන් ඉතා හොඳින් සෝදන්න.

- ➔ ඔබ එළිමහනේ සිටියහොත් ඔබගේ මුහුණ සහ ශරීරය රෙදි කැබැල්ලකින් ආවරණය කර ගෙන හැකි ඉක්මනින් නිවසට පැමිණ ඇඳුම් ඉවත් කර හොඳින් නා පිරිසිදු ඇඳුම් ඇඳගන්න.
- ➔ ඔබගේත් ඔබේ පවුලේත් සෞඛ්‍ය ආරක්ෂාව උදෙසා රජය විසින් ලබාදෙන ආරක්ෂණ උපදෙස් පිළිපදින්න.
- ➔ කිසිදු ඖෂධයක් හෝ වෙනත් වෛද්‍ය ප්‍රතිකාරක සඳහා යොමු නොවන්න.
- ➔ එකිනෙකා වගකීමකින් තොරව පවසන කටකතා විශ්වාස නොකරන්න.

